

صفاخواه، محمد حسین، ۱۳۴۲
فتح المنان - شرح قصیده وسیلة الفوز و الأمان فی مدح صاحب الزمان علیه السلام
تهران: فکر، ۱۳۹۰

ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۷۵-۰۱-۰

نهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیما.
کتابنامه: ۱۷۹ ص، همچنین بصورت زیر نویس.
محمدرضا حسن (صح)، امام دوازدهم، ۲۵۵ قمری، - شعر
شعر عربی - قرن ۱۰ ق، - ترجمه شده به فارسی.
صفاخواه، محمد حسین، ۱۳۴۲ - مترجم
شیخ بهایی، محمد حسین، ۹۵۳-۱۰۲۱ ق.
PJA ۴۶۱۳/۵/۳۳ ۱۳۸۹
کتابخانه ملی ایران ۲۲۵۳۰۶۵

فتح المنان - شرح قصیده وسیلة الفوز و الأمان فی مدح صاحب الزمان علیه السلام

تألیف: احمد متینی دمشقی
ترجمه و شرح: محمد حسین صفاخواه
نوبت چاپ: اول
تاریخ چاپ: ۱۳۹۰
تیراز: ۲۰۰۰ نسخه
ناشر: نشر فکر
قیمت: ۵۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۷۵-۰۱-۰

فهرست

درآمد

۷

۹

۱۰

۱۱

۱۴

۱۷

۲۲

۲۵

۲۸

۳۵

۳۷

۴۱

۴۳

۴۷

۴۹

۵۲

۵۳

۵۷

۶۰

۶۲

۶۳

۶۷

۶۹

۷۲

۷۴

۷۸

۱- باب هدايت

۲- ادبيات ستيهده شيعي

۳- علامه محمد بهاء الدين عاملي (شيخ بهايي)

۴- شيخ بهايي و مهارييت

۵- قصيده "وسيلة الفوز والامان"

۶- احمد بن علي ميني (فاضل ميني)

متن قصيده وسيلة الفوز والامان

ترجمه ابيات قصيده وسيلة الفوز والامان

شرح قصيده وسيلة الفوز والامان

بيت ۱: سرى البرق من نجد فجده تذكاري

بيت ۲: وفج من اشواقنا كل كامن

بيت ۳: انا لتيلا الغوير و حاجر

بيت ۴: ويا جيرة بالمازمينخياهم

بيت ۵: خلي مالي والزمان كانما

بيت ۶: فابعد اخلاي و اخلي مرابي

بيت ۷: و عادل بي من كان اقصى مرابي

بيت ۸: ألم يدر أني لا أدل لخطيم

بيت ۹: مقامى بفرق الفردين فما الذى

بيت ۱۰: و أني امرؤ لا يدرك الدهر غايي

بيت ۱۱: أخالط أبناء الزمان بمقتضى

بيت ۱۲: و أظهر أني مثلهم تستغري

بيت ۱۳: و أني ضاري القلب مستوفز النهي

بيت ۱۴: و يضرني الخطب المهول لقاءه

بيت ۱۵: يضمنى فؤادى ناهب الدى كاعيب

بيت ۱۶: و أني سخي بالدموع لوقفة

عمره و يحزوي و الغذيب و ذى قار

و أجج في أحشائنا لاجع النار

سقيت بهام من نبي المزن مبرار

عليكم سلام الله من نازح الدار

يطالني في كل وقت بأوتار

و أبدتني من كل سفو بأدبار

من المجد أن يسمر إلى غش محاري

و إن سامني بخسا و أرخص سعاري

يؤثره مسعا في خفيض مقاري

لا تصل الأيدي إلى سيرة أغوار

عقوبهم كي لا يفوهوا بأنكار

صروف الليالي باحتلاء و إمرار

أسر يسرأو أمل باعشار

و يطربني الشادى يعود و مزار

بأسمر خطار و أخور سحار

على طلل بال و دارس أحجار

- بيت ١٧: وَمَا عَلِّمُوا أَنِّي أَمْرٌ لَا يَرُوعُنِي تَوَالِي الرِّزَالِيَا فِي عَشَى وَأَبْكَارِ ٨١
- بيت ١٨: إِذَا دَكَّ طُورُ الصَّبْرِ مِنْ وَقَعِ حَادِثٍ فَطُورُ اصْطِبَارِي شَامِخٌ غَيْرُ مَنَاهِرِ ٨٢
- بيت ١٩ و ٢٠: وَخُطْبُ يُزِيلُ الرُّوعَ أَيْسَرُ وَقَعِهِ..... ٨٥
- بيت ٢١: وَجَنَّهُ ظَلِقِي لَا يَمْلُ لِقَاؤُهُ وَصَدْرُ رَحِيبِي فِي وَرُودٍ وَإِصْدَارِ ٨٩
- بيت ٢٢: وَلَمْ أَبْدِهِ كَيْ لَا يُسَاءَ لَوَقْعِهِ صَدِيقِي وَيَأْسِي مِنْ تَعَسُّرِهِ جَارِي ٩٠
- بيت ٢٣ و ٢٤ و ٢٥ و ٢٦: وَمُغْضِلَةٌ ذَهْمَاءُ لَا يَهْتَدِي لَهَا..... ٩٣
- بيت ٢٧ و ٢٨: أَنُضْرَحَ الْبَلَوَى وَأَغْضَى عَنِ الْقَذَى... ١٠٠
- بيت ٢٩ و ٣٠ و ٣١: إِذَا لَا وَرَى زَكَدَى وَلَا عِزَّ جَانِبِي... ١٠٤
- بيت ٣٢: خَلِيفَةُ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَظِلُّهُ عَلَى سَاكِنِي الْغِبَرَاءِ مِنْ كُلِّ دِيَارِ ١١٢
- بيت ٣٣: هُوَ الْعُرْوَةُ الْوَاتِقَى الَّذِي مِنْ ظِلِّهِ تَمَسَّكَ لَا يَخْشَى عِظَائِمَ أَوْزَارِ ١١٧
- بيت ٣٤: إِمَامٌ هَدَى لَذَ الزَّمَانِ بِظِلِّهِ وَآتَى إِلَيْهِ الدَّهْرُ مَقْوَدَ خَوَارِ ١١٨
- بيت ٣٥: وَمَقْتَدِرٌ لَوْ كَلَّفَ الصُّمُّ نَظْمَهَا بِأَجْذَارِهَا فَافَتْ إِلَيْهِ بِأَجْذَارِ ١٢٠
- بيت ٣٦: غُلُومُ الْوَرَى فِي جَنْبِ الْبُحْرِ عَلَيْهِ كَغُرْقَةٍ كَفَّ أَوْ كَغَمْسَةِ مِتْقَارِ ١٢٣
- بيت ٣٧ و ٣٨ و ٣٩: فَلَوْ زَارَ أَفْلَاطُونُ أَعْتَابَ قُدْسِهِ... ١٢٥
- بيت ٤٠: إِمَامُ الْوَرَى طَوْءُ النَّهْيِ مَنِيعُ الْهَدَى وَصَاحِبُ سِرِّ اللَّهِ فِي هَذِهِ الدَّارِ ١٣٧
- بيت ٤١: بِمِ الْعَالَمِ السَّقَلَى يَسْمُو وَيَغْتَلَى عَلَى الْعَالَمِ الْعُلُوى مِنْ غَيْرِ إِنْكَارِ ١٣٨
- بيت ٤٢: وَمِنْهُ الْعُقُولُ الْعَشْرُ تَبْغِي كَمَالَهَا وَكَيْسٌ عَلَيْهَا فِي التَّعَلُّمِ مِنْ عَارِ ١٤٢
- بيت ٤٣ و ٤٤ و ٤٥: هُمَامٌ لَوْ السَّبْعُ الطَّبَائِقُ تَطَابَقَتْ... ١٤٥
- بيت ٤٦ و ٤٧ و ٤٨: أَيَا حُجَّةَ اللَّهِ الَّذِي لَيْسَ جَارِيًا... ١٥٠
- بيت ٤٩ و ٥٠: وَأَنْقِذْ كِتَابَ اللَّهِ مِنْ يَدِ غُصْبَةٍ... ١٥٦
- بيت ٥١: وَفِي الَّذِينَ قَدْ قَاسُوا وَعَاثُوا وَخِطُّوا بِأَرَانِهِمْ تَحْيِيطُ عَشْوَاءِ مِغْسَارِ ١٥٨
- بيت ٥٢: وَأَنْعِشْ قُلُوبًا فِي انتِظَارِكَ قُرْحَتِ وَأَضْجِرْهَا الْأَعْدَاءُ فِي إِصْحَارِ ١٦٠
- بيت ٥٣: وَخَلِّصْ عِبَادَ اللَّهِ مِنْ كُلِّ غَاشِمٍ وَطَهِّرْ بِلَادَ اللَّهِ مِنْ كُلِّ كُفَّارِ ١٦٣
- بيت ٥٤ و ٥٥: وَاعْجَلْ فِدَاكَ الْعَالَمُونَ بِأَسْرِهِمْ... ١٦٤
- بيت ٥٦ و ٥٧ و ٥٨: بِهِمْ مِنْ بَنَى هَمْدَانٍ أَخْلَصَ فِتْنَةً... ١٦٦
- بيت ٥٩ و ٦٠: أَيَا صَفْوَةَ الرَّحْمَانِ دُونَكَ مَدْحَةٌ... ١٧١
- بيت ٦١: إِلَيْكَ الْبِهَائِيُّ الْحَقِيرُ يَزُفُهَا كَغَانِيَةِ مَيْسَةِ الْقَدْرِ مِغْطَارِ ١٧٣
- بيت ٦٢: تُغَارُ إِذَا قَبِسَتْ لِبَاطِفَةَ نَظْمِهَا بِفَتْحَةِ أَزْهَارٍ وَنَسْمَةِ أَسْحَارِ ١٧٥
- بيت ٦٣: إِذَا رُدَّتْ رَادَتْ قُبُولًا كَانَتْهَا أَحَادِيثُ نَجْدٍ لَا تُعْلَلُ بِتَكَرَّارِ ١٧٦

درآمد

در چکای اندیشمندان فرازمند، در زیر رواق تاریخ به نظاره منسل یرفروغ فرزندگان و صاحبان تعقل و تفکر می‌نشینیم که همواره روشنی‌بخش تاریخ، فرهنگ و تمدن بوده و از دیر زمان به اهالی اقالیم قبله هویت بخشیده و پراکندگی‌ها را به سامان آورده‌اند.

احیای معرفت ربانی، طلوع خورشیدی است درخشان در آسمان معرفت ایمانیان و چشمه‌ای جوشان در کبیر خشک دل‌های زنگار گرفته زمینیان. مشرق‌الشمسین هدایتی است که با احکام/احکام دین بر بلندای «درایت» و معرفت برای رهنوردانی که در وادی اندیشه گام می‌نهند، رموز اسم اعظم را به دیدمی‌آورد و ستاره‌ای است در شب‌تار که اسان‌ها را به مسیر حق‌یابی رهنمون می‌باشد.

در این میان، آموزه‌های شیخ‌بنایی، حل‌المشکلات است که غرق شدگان وادی ضلالت را اکسیر سعادت می‌بخشد.

«هویت» کلمه تعقل و حکمت ایمانیان است که به این حضور روحانیان، فرادید آدمیان را روشن نموده و آسمان‌وش، بر زیر تمام اندیشه‌های برخاسته از تاریخ و فرهنگ مادی زمینی به شکوه می‌ایستد و رُخروان را به نظاره فرامی‌خواند. چنین است که معرفتی و یاسداشت مفاخر فرهنگی، احیای هویت اسلامی و ملی است.

در یادکرد گذشتگان نیک‌نهاد و عالمان راسخ که به نور امامان خود علیهم‌السلام هدایت پذیرفتند، این نکته گفته باید که اینان به سیره موالی خود اقتدا کردند، بار خود را در پیشگاه آنان به زمین افکندند و جز از جام آنان ننوشیدند. در حقیقت، یادکرد ایشان، یادآوری و موعظه‌ای است برای بسینیان و انس و آرامشی برای پیشینیان و کمکی به نسل‌ها برای صعود به مدارج کمال و رویکرد به کارهای پسندیده.

احیای یاد آن عالمان پاک، خود سبب یادکرد امامان و پیشوایان آنها علیهم السلام است و مایه اتمام نور آن عالمان که از ولایت موالی خود کسب فیض کرده اند. یاد عالمان گذشته وسیله ای است برای عمل به آن چه درباره تشویق به همزیستی و معاشرت با عالمان راستین و ترغیب بر سخن گفتن با آنها رسیده است.

کسی که چشم خود را به زوایایی از سیره بزرگان گذشته بدوزد؛ علم، عبادت، فضل و زهد آنها را می بیند، چنان که گویی خود با آنها معاشرت داشته و با ایشان انس و زبده است. چنین اشخاصی از سخنان، حرکات، سیره و آداب آنها بهره برده، این نیکی ها را پی می گیرند.

طریقه بزرگان، بر ضبط احوال عالمان و جمع و تدوین آنها در کتاب هایی گرامی استواری یافته است. در این راه، آنان خود را به رنج و تعب افکنده تا آنجا که به زحمات سفرها تن سپرده، راه های دشوار را پیموده و خشکی ها و دریاها را درنور دیده و عالمان پیشین را شناخته و شناسانده اند.

علامه بهاء الدین محمد عاملی (شیخ بهایی) از مشعل داران برجسته سده دهم هجری در حوزه علم و دین است که نام و آثار ماندگارش بر تارک تاریخ می تابد.

خدا را سپاس که در این روزگاران پر نشیب و فراز توفیق رویکرد به این فقیه و عالم فرزانه را به ما عنایت فرمود تا بتوانیم در فرصتی کوتاه و بضاعتی اندک یادش را گرامی بداریم و برخی از آثارش را سامان بخشیم. امید آنکه نزد حق مقبول افتد.

محمد حسین صفاخواه

دبیر کنگره بزرگداشت محمد بهاء الدین عاملی

(شیخ بهایی)